

Trondheim 13.4.2022

Høringsvar til folkehelsemeldingen på vegne av de regionale brukerstyrte sentrene.

Vi i Regionale Brukerstyrte Senter ser med glede at regjeringen særlig vil sørge for at psykisk helse er en likeverdig del av folkehelsepolitikken. Som en viktig del av dette arbeidet, ønsker vi å rette oppmerksomheten mot erfaringskunnskap som en viktig del av folkehelseperspektivet på psykisk helse.

Recovery er et nødvendig bidrag for å forebygge sykdom og for å styrke pasienters ettervern. Recovery bygger på erfaringskunnskap som gir den enkelte nødvendige verktøy for livsmestring og tillitt til egen mestringsevne. Recoveryfaktorene tilhørighet, identitet, håp, egenmakt og mening i livet, bidrar til at behandlingseffekten innen psykisk helsevern og rusomsorg blir varig. Dette bør være et fremtidig hovedfokus både for forebygging og ettervern.

Vi håper også arbeidet med folkehelsemeldingen på psykisk helsefeltet særlig vil ta for seg barn og unge, da mye uhelse innen psykisk helse og rus kan forebygges tidlig i skole og fritid.

For barn og ungdom er manglende samhandling mellom utdanningssektor og helsetjenestene en stor utfordring i dag. Mange barn får ikke nødvendig tilrettelegging og støtte i skolen som igjen skaper kompetansehull og manglende mestring. I skolen er det også manglende kunnskap både knyttet til barn med psykisk sykdom, og barn som pårørende av psykisk syke og rusavhengige.

De regionale brukerstyrte senterne jobber i dag for å bedre kunnskapen i skolen gjennom informasjon og kurs for å gi nødvendig og etterlenget kunnskap til ansatte, elever og foreldre. Dette er viktige fremtidige strategier for forebygging, som dermed burde være en sentral del av en ny folkehelsemelding.

Vi ønsker en sterkere vektlegging av tertiær forebygging som også en del av folkehelsemeldingen da psykisk uhelse og rusutfordringer vil ramme mange, uansett hvor mye primærforebygging et samfunn gjennomfører. Her ligger også flere undersøkelser som viser at man har flere tiårs forkortet livslengde (Lars Lien, Gitte Huus, Gunnar Morke. Psykisk syke lever kortere levetidskriftet 2015) Mjøsutvalget viste også stor grad av ensomhet og behov for møteplasser for denne gruppen. Forverring av sykdomsbilde på grunn av dette gir store helsekostnader. Tertiær forebygging har stor samfunnsmessig helsegevinst og økonomisk besparelse. Det behøves mer dokumentert kunnskap fra et erfaringsperspektiv om hvilke tiltak og hvordan tiltak kan nå gruppen med psykisk helse og rus, når det gjelder tertiærforebygging

Kjøsutvalget påpeker hvordan frivillige og frivillige organisasjoners innsats er mangfoldig og et viktig supplement til kommunale helse- og omsorgstjenester både under normale forhold og ved samfunnskriser. Dette mener er viktig å ta med i videre i arbeidet for bedre folkehelse.

Vi ser med dette frem til arbeidet med ny folkehelsemelding, som vi har stor tro på at vil løfte psykisk helse opp som den folkehelseutfordringen det er.

Om Regionale Brukerstyrte Senter:

De regionale brukerstyrte sentrenes formål er å gi er å gi alle mennesker med utfordringer innen psykisk helse og rus og deres pårørende mulighet for bedring, mestring og en verdig livssituasjon. Sentrene er ideelle aktører som jobber på individ-, tjeneste og samfunnsnivå, for å bygge bro mellom fag og erfaring i utviklingen av fremtidens tjenestetilbud. Vårt inkluderer dokumentering av bruker og pårørende erfaringer samt kunnskap fra drift av lavterskeltilbud.